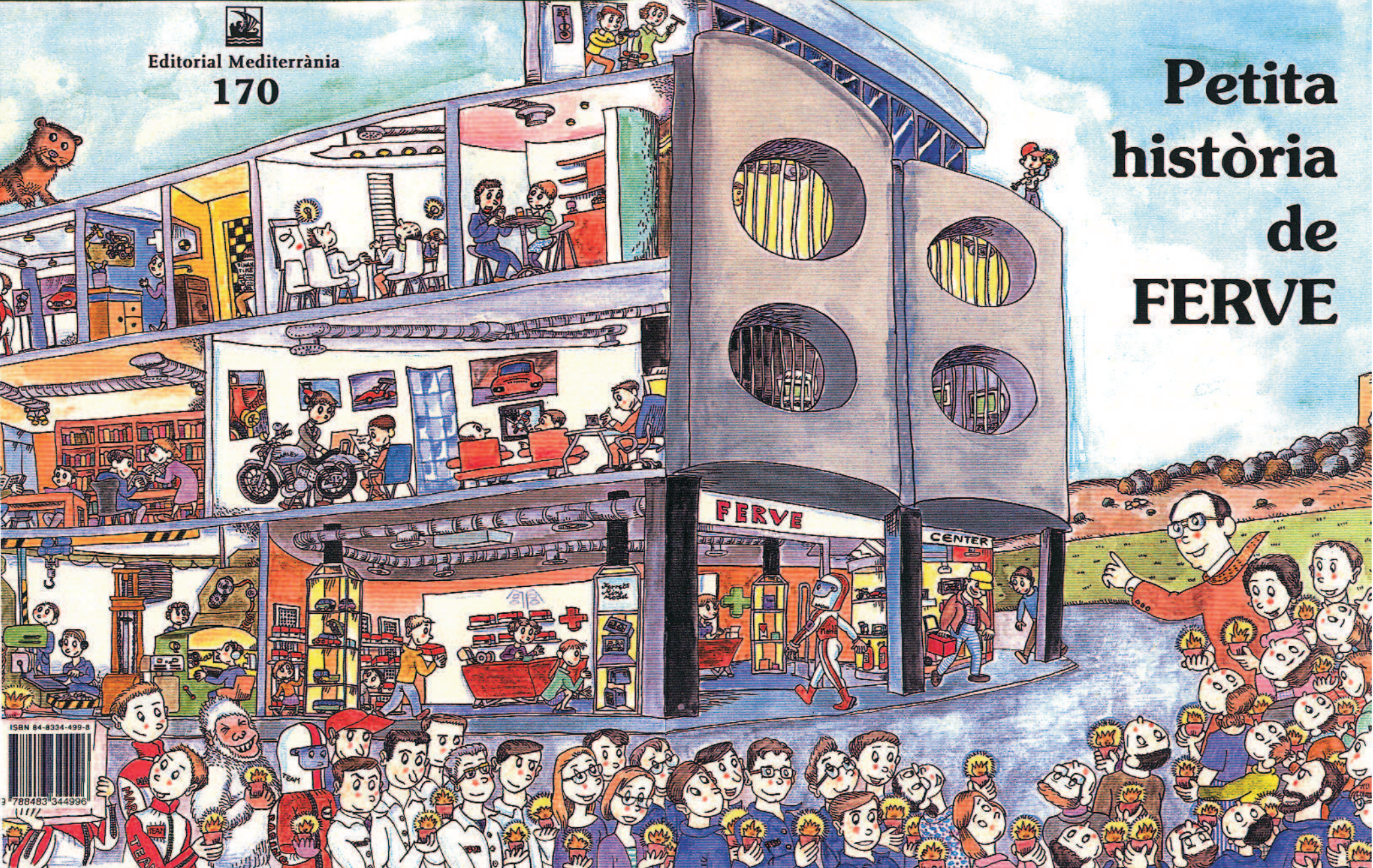

Editorial Mediterrània

170

Petita història de FERVE

ISBN 84-8334-499-8

3 788483 344996

Petita història de FERVE

Text: Raimon Masachs
Il·lustració: Pilarín Bayés

Aquest llibre que teniu a les mans tracta de Ferve, una empresa familiar vendrellenca que fabrica aparells al servei de la bateria. Llegir la història d'una companyia industrial sona, d'entrada, com una cosa molt avorrida: el primer que t'imagines és una llarga relació de xifres, noms i dades que et posen el cap com un timbal i res més. Jo penso com vosaltres. Per això, aquí ens hem deixat de cançons de l'enfadós, i hem preparat un breu resum amb un text didàctic i unes il·lustracions amb la gràcia inconfusible de la Pilarín Bayés.

Des del taller elèctric que va fundar el meu pare l'any 1925 fins avui, en què els nostres productes arriben arreu del món, Ferve ha anat consolidant-se com una empresa capdavantera en el seu sector. Si voleu saber-ne més, us convido a passar a la pàgina següent, que comença amb un títol desconcertant: «Un nadó de trenta anys».

Que tingueu una bona lectura i moltes gràcies pel vostre interès.

Joan Ferret Carbonell
Director gerent

Editorial Mediterrània

La edició: desembre de 2003

© Text: Raimon Masachs
© Il·lustració: Pilarín Bayés
© Editorial Mediterrània, S.L.
Guillem Tell, 15, ent. 1a
08006 Barcelona
Tel. 93 218 34 58 - Fax 93 237 22 10
editorial@emediterrania.com
http://www.emediterrania.com
ISBN: 84-8334-499-8
DL: B-46.409-2003
Fotocomposició: Fotogravats Igual
Impressió: Printing Sària, SL
Impressió a Catalunya - Printed in Catalonia

Un nadó de trenta anys

Ferve té una data de naixement ben precisa: el 18 d'abril de 1956. Aquest dia, Joan Ferret Carbonell inaugura un local al carrer de Santa Anna del Vendrell, dedicat a la fabricació d'aparells per a la bateria. Però la història de Ferve (o, si voleu, la seva petita història) havia començat trenta anys abans. En efecte, el 1925, un jove de vint-i-sis anys, Benvingut Ferret Vidales, pare de Joan Ferret Carbonell, obre un negoci de reparació d'automòbils, centrat en la part elèctrica. Un veritable repte, en una època i una població en què els cotxes amb bateria eren gairebé una raresa. Als masos hi ha el carro i el matxo de tota la vida, i sembla molt més segur treballar de ferret que no pas embrancar-se en aventures de futur incert. Però davant l'escepticisme dels altres, Benvingut Ferret hi oposa una bona dosi d'il·lusió i empena, i al cap d'un any ja s'anuncia a la premsa:

En poc temps es demostra que els pessimistes anaven ben lluny d'osques. Als anys 1920 i 1930, els tallers elèctrics es poden comptar amb els dits d'una mà, i més encara en viles de tradició agrícola com el Vendrell. Per això, a mesura que cotxes i autobusos comencen a fer-se més habituals, als Tallers Elèctrics Ferret no els manca pas la feina. A banda de les reparacions, també s'hi ven bateries per a automòbils. Una altra activitat és el manteniment de les instal·lacions elèctriques d'algunes cases i petits comerços, que s'alimenten amb bateries. A començaments dels anys 1940, els dos fills de Benvingut, Josep i Joan, entren en el negoci familiar.

En els difícils temps de la postguerra, l'escassetat general i la falta de materials de tota mena s'alcen com obstacles infranquejables a l'hora de reparar vehicles. Afegiu-hi, a més, que la majoria de cotxes són models vells i atrotinats, que s'havien deixat de fabricar feia més de deu anys. On trobar recanvis? D'on treure fil de coure per a les dinamos? Aquests problemes aparentment insuperables esmolten la inventiva de Benvingut i els seus fills. D'aquesta manera, ells mateixos fan les peces que necessiten i s'empesquen una màquina que cobreix el fil de coure dels induïts de dinamo cremats. L'elaboració d'aparells originals s'amplia amb la construcció de bateries, batejades amb un nom destinat a perdurar molts anys: Ferve, format per les primeres lletres del cognom familiar, FER de Ferret, i de la vila nadiua, VE del Vendrell.

Ben aviat, els productes originals de la família Ferret adquireixen anomenada. Creix la gamma d'aparells, que gradualment són més complexos i versàtils. Vers 1950 s'inicia la comercialització de quadres per a proves elèctriques (automòbils i motocicletes) i d'un controlador per a determinar l'estat de càrrega de les bateries. La fabricació passa a ocupar un lloc cada vegada més destacat, i el taller de reparacions es fa petit. La demanda augmenta a un ritme tan intens que cal fer un pas endavant, i evolucionar d'una producció més o menys artesanal a treballar en cadena. Tornem a ser al 18 d'abril de 1956. Joan Ferret Carbonell s'instal·la al carrer de Santa Anna, amb l'objectiu de potenciar la creació d'aparells elèctrics al servei de la bateria. Ferve acaba de néixer.

La qualitat fa amics

A partir de 1956, el nombre d'articles amb la marca Ferve és tan gran que es fa necessari adoptar un codi per a distingir-los. Els primers aparells tenien un nom propi, com per exemple *mini*, *minor*, *major*, *junior*, *senior*, però ara el sistema inicial es revela insuficient. Així, Joan Ferret Carbonell dóna a cada model un número propi, de dos a quatre dígits, precedit per la lletra F i un guió. Aquesta manera de classificar els articles encara es manté actualment, tota una prova de la seva adequació.

El volum de feina no para de créixer. Les comandes s'acumulen i cal fer mans i mànigues per atendre els encàrrecs que arriben d'arreu de Catalunya i Espanya. Les cadenes de fabricació i muntatge requereixen més espai, i el 1962 l'empresa es trasllada a un nou edifici, un local de tres plantes situat al carrer Nou. Set anys més tard, es posa la

primera pedra de la que serà la seva seu definitiva: la fabrica de la carretera de Calafell, amb 5.000 metres quadrats, on Ferve s'instal·la el 1970.

Els productes Ferve que arriben al client posseeixen un tret distintiu: són peces innovadores, amb utilitats i prestacions que no ofereixen altres cases comercials. Efectivament, un dels trufos de Joan Ferret Carbonell és que coneix de primera mà les necessitats del dia a dia d'un taller. Per això sap crear aparells que donen resposta a unes mancances reals, i així les seves invencions són molt ben rebudes. Les patents Ferve es multipliquen, i el prestigi de l'empresa com a capdavantera en innovacions és cada dia més sòlid.

«A l'hora de posar un producte al mercat, has de plantejar-te a qui l'adreces. Si fabriques un article fet a corre-cuita i amb materials de segona, potser en vendràs molts i de seguida, perquè el podràs donar a un preu econòmic. Però si vols fer-te un nom, el primer que has de buscar és la qualitat. Fes allò que sàpigues fer i amb el millor que trobis. Així no defraudaràs els qui han confiat en tu, i la satisfacció del client val més que totes les ofertes i rebaixes.»

La qualitat per damunt de tot. Cada peça, des d'un transformador d'alta tecnologia a un modest cargol, passa per exhaustius processos de control. L'any 1999, Ferve obté el certificat ISO 9001, un important reconeixement per la feina contínua en el camp de la qualitat. Naturalment, tota aquesta tasca addicional representa una considerable inversió d'esforç i temps, a banda d'alentir la producció. Paga la pena, ser tan meticulós i primmirat? Joan Ferret Carbonell té les idees clares: «El llistó s'ha de mantenir alt. El prestigi d'una marca no s'aconsegueix pas en quatre dies, però es pot perdre en un tres i no res si no saps ser fidel a la línia traçada des del començament. No s'hi val a badar, doncs. Apostar per la qualitat és una jugada segura i, a la llarga, l'única garantia d'èxit.»

En el seu mig segle d'història, Ferve ha centrat els seus esforços a tenir cura d'aquest òrgan vital de tants vehicles amb sistemes elèctrics. El ventall d'articles per a la bateria que ha tret al mercat és amplíssim, i la sola llista desafiarà la paciència del lector més ben predisposat: raspalls, nanses de transport, netejador de borns i terminals, ampolles automàtiques, carretons, densímetres, arrencadors, carregadors, comprovadors, puntes de proves, cables d'emergència, pinces... I encara ens en deixem un bon grapat.

Joan Ferrer Carbonell explica aquesta preocupació constant de Ferve vers les bateries amb el símil següent: «Si la bateria té gana, li donem menjar amb el carregador. Si té set, li donem beure amb l'ampolla automàtica. Per saber com es troba, fem servir el comprovador. I, si se l'ha de despertar, li posem l'arrencador.» Podem afirmar sense por d'equivocar-nos que, tot el que li va bé a la bateria, Ferve ho ha tingut, ho té i, temps a venir, ho tindrà.

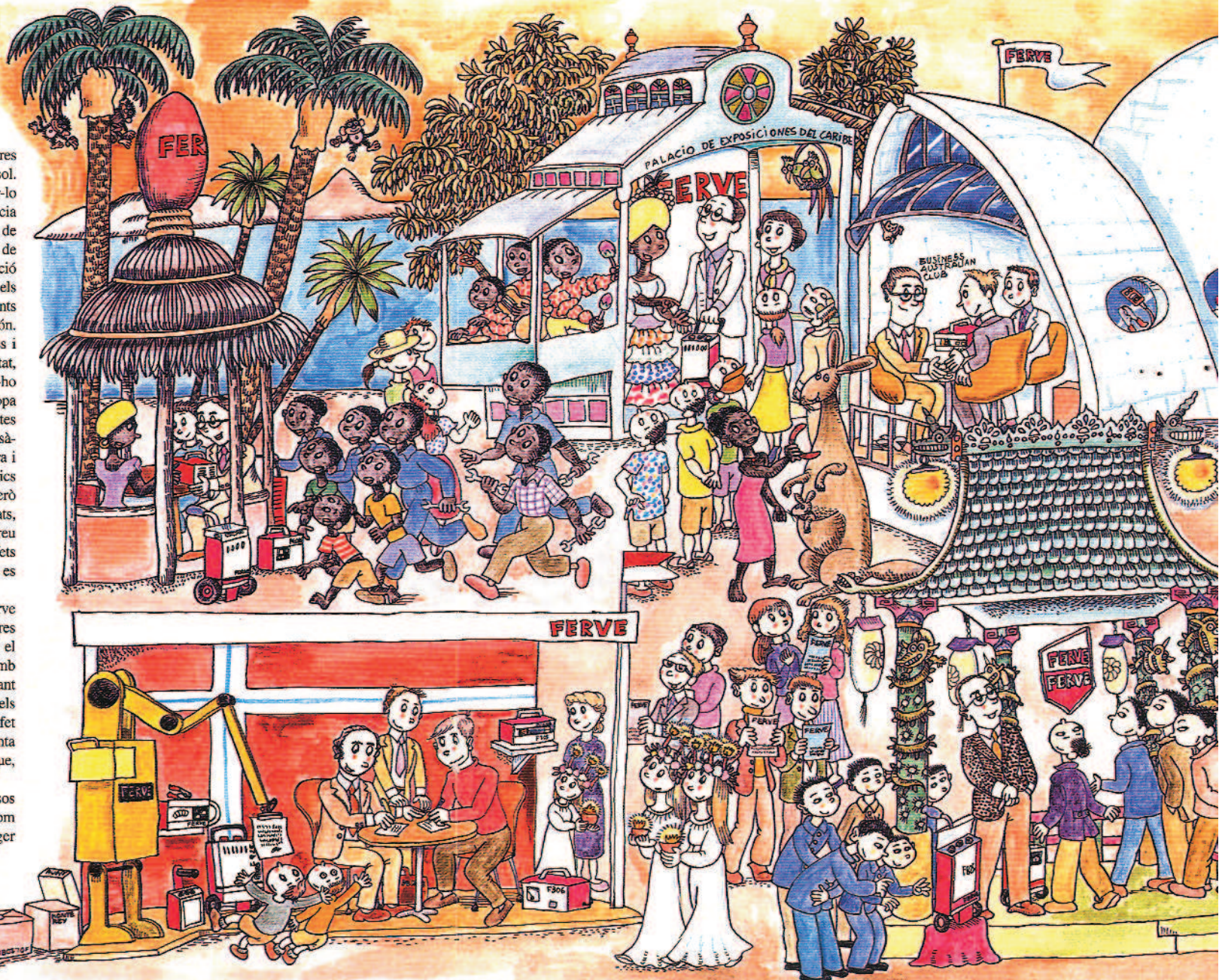
Obrint-se al món

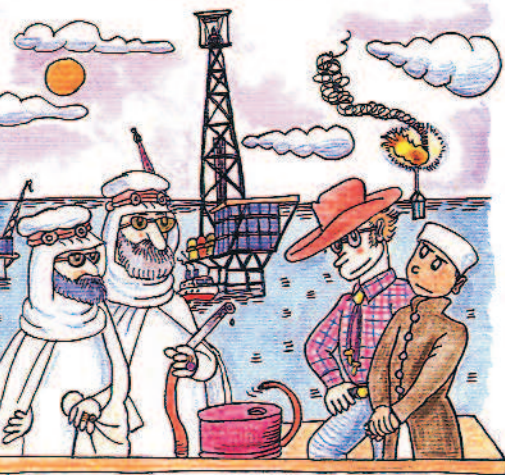
Iniciativa, innovació i internacionalització: les tres «i» per a triomfar. Diuen que el bon gènere es ven sol. Potser sí, però mai no és balder moure's per fer-lo conèixer. A començaments dels anys 1960, Ferve inicia la seva expansió internacional, escometent la tasca de presentar els seus productes en el major nombre de països. Joan Ferret Carbonell i el director d'exportació de l'empresa comencen a programar viatges que els duren als cinc continents, amb visites a possibles clients i presència a les fires del sector més rellevants del món.

La tasca és lenta i feixuga. Traves burocràtiques i duaneres, normes de seguretat que canvien a cada estat, diferents tensions de corrents elèctrics... Per acabar-ho d'adobar, l'exportació d'articles *made in Spain* topa amb prejudicis negatius, segons els quals els productes tecnològics amb aquest origen han de ser necessàriament de baixa categoria, fets de qualsevol manera i amb un rendiment més que dubtós. Lluitar contra tòpics fortament arrelats pot resultar molt descoratjador, però a còpia d'insistència i de fe en les pròpies possibilitats, Ferve es va obrint camí. A poc a poc, clients d'arreu s'adonen que aquells carregadors i comprovadors fets al Vendrell són d'alta qualitat i tan bons com els que es troben en les places més exigents.

Prova de la implantació i l'èxit dels productes Ferve són els múltiples plagis que han patit. Voltímetres fabricats a Taiwan amb idèntica forma externa i el mateix circuit electrònic, arrencadors de bateries amb peces calçades, instruccions copiades fil per randa, tant el text com els dibuixos, carregadors xinesos amb els mateixos colors i fins i tot amb el nom Ferve... «El fet que et plagin no deixa de ser un homenatge», comenta amb filosofia Joan Ferret Carbonell. «És clar que, d'homenatges així, com menys millor!»

Avui, Ferve és present a més de cent països, inclosos tots els de la Unió Europea i mercats tan selectius com el japonès o el nord-americà, i les vendes a l'estranger suposen una tercera part del total.

Un invent que marca època

Som a l'any 1967. Els diaris van plens de la crisi del petroli. El cru augmenta de preu de manera vertiginosa i sembla que els pous dels països productors hagin de quedar escurats d'un dia per l'altre. En un temps on ben pocs han sentit a parlar d'ènergies alternatives, la dependència de l'or negre és gairebé absoluta.

En aquest context, Joan Ferret Carbonell té una pensada de les que marquen època: fer un cotxe que funcioni sense benzina. Dit i fet, construeix un automòbil mogut per energia elèctrica, alimentat per quatre bateries de sis volts. Pel que fa a la carrosseria, en comptes de deixar-se temptar per dissenys futuristes, es basa en un automòbil Rambler de 1902. El contrast entre l'innovador funcionament intern i l'aspecte exterior és una de les característiques més sorprenents d'aquest vehicle, batejat amb el nom de Fervelèctric.

El ressò que obté el Fervelèctric és espectacular. L'invent de Joan Ferret Carbonell apareix a diaris, revistes, ràdios i televisions. Bé, de televisió només n'hi ha una, i el sol fet de sortir-hi ja constitueix un gran esdeveniment. Aquest singular prototip de cotxe alternatiu és exposat en diferents certàmens, com ara el Saló de l'Automòbil de Barcelona de 1968, i es converteix en una eina publicitària inesperada però de gran eficàcia per a l'empresa.

Arran d'aquest èxit, Ferve comercialitza un patinet elèctric, pensat per a desplaçaments en naus industrials, aeroports i grans espais tancats en general.

L'any 1969, Joan Ferret Carbonell es proposa de matricular el Fervelèctric i, així, poder-hi circular com un vehicle més. Les autoritats de trànsit de l'època ho veuen de mal ull, ja que no els acaba de fer el pes que un cotxe elèctric, i a més construït pel seu propietari, vagi lliurement per carrers i carreteres. El Fervelèctric és sotmès a tot tipus de proves, se'l miren per tots cantons i el seu inventor ha d'omplir una quantitat ingent de paperassa. Finalment, però, Joan Ferret Carbonell se surt amb la seva i el vehicle rep un número de matrícula ben especial: el B-700.001.

L'any 1980, gràcies a unes plaques fotovoltaïques instal·lades al sostre, el vehicle es converteix en solar. De nou, el cotxe és notícia i fins i tot se'n parla en mitjans de comunicació de països tan llunyans com la Xina. El vehicle de Joan Ferret Carbonell ha passejat personatges famosos com Juan Manuel Fangio, cinc vegades campió del món d'automobilisme, o el pallasso Charlie Rivel.

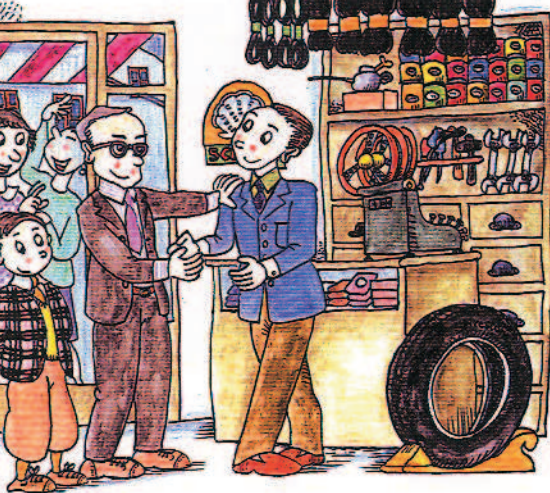
«Enginyer? No, enginyós»

Aquesta autodefinició de Joan Ferret Carbonell ens serveix per a presentar un aspecte essencial de la seva personalitat: una creativitat desbordant, que va des del disseny industrial al conreu de disciplines artístiques com la pintura i l'escultura.

Als anys 1980 es posa de moda la miniaturització de tota mena d'aparells electrònics. Els fabricants més importants competeixen per ser els primers a comercialitzar televisors, transistors, cassetts... cada vegada més diminuts, que aconseguixen nivells de venda gens menyspreables. Observant aquesta tendència del mercat, Joan Ferret Carbonell l'aplica al seu àmbit d'acció. El 1982 idea el carregador de bateries F-204, el més petit del món. Deu anys més tard els toca el torn als comprovadors, i patenta el model F-93, que tan sols fa tres centímetres. Tot plegat amb el segell propi del seu creador, el *Design Ferret*, que apareix a cadascun dels aparells dissenyats per Joan Ferret Carbonell.

En el camp de les miniatures, mereixen un punt i a part els microtallers *Ferret's Mini Models*. Es tracta de petites vitrines que reproduïxen tallers de reparacions amb tota exactitud, des dels cotxes a escala 1/43, 1/24 i 1/18 fins als detalls més insignificants, com ara aparells de comprovació, eines, pòsters, l'extintor o la farmaciola. El que va començar com un passatemps, l'any 1995, es convertí en una nova línia de productes que són preuats per col·leccionistes de tot el món. Cada microtaller és elaborat a mà de manera meticulosa i amb la màxima fidelitat. A més, totes les vitrines estan supervisades pel seu autor, que els afegeix un toc distintiu personal que fa que cada una d'aquestes petites joies sigui única.

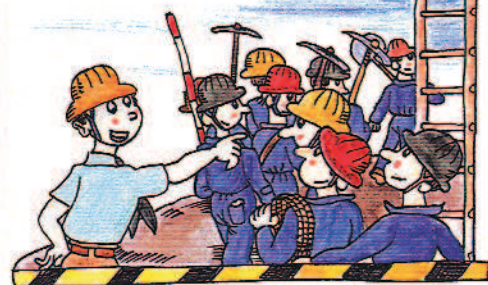

Tradició familiar

De l'avi al pare, del pare al fill. Ferve és un exemple d'empresa familiar en la qual s'hi van involucrant les diverses generacions d'una mateixa nissaga. Josep, primogènit de Benvingut Ferret Vidales, ha continuat l'activitat dels Tallers Elèctrics Ferret amb dues botigues de recanvis i accessoris de l'automòbil amb el nom comercial de Telfer. Joan Ferret Carbonell i la seva esposa, Maria Piñol Orpinell, són pares de tres fills: Joan, Teresa Maria i Anna, i tenen quatre néts: Joan Marc, Marcel, Clara i Neus.

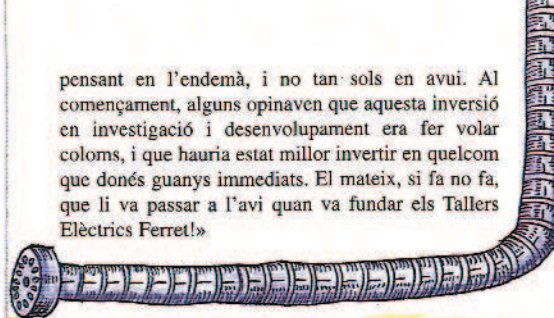
Joan Ferret Piñol, fill gran de Joan Ferret Carbonell, s'incorpora a Ferve l'any 1986. La seva tasca principal és la direcció del departament comercial de l'empresa, que consta d'una extensa xarxa de representants dins el territori nacional, així com de les àrees de compres i màrqueting.

L'any 2001 es fa càrrec de les obres de construcció del Ferve Center, un edifici de línies futuristes situat al costat de la seu de l'empresa. Algunes de les seves dependències són força atípiques, com el museu Ferve, de més de 500 metres quadrats i que és, per si mateix, una petita història de l'empresa, o el laboratori d'idees. Però, què és un laboratori d'idees? Joan Ferret Piñol ho explica d'aquesta manera: «Més que una simple ampliació de la fàbrica, el que preteníem era crear un espai on es fessin servir les ments més que les mans. És a dir, volíem disposar d'un lloc aïllat de la resta i dedicat en exclusiva a estudiar les noves necessitats del client, trobar dissenys que combinin elegància i funcionalitat, i aplicar els avenços tecnològics al món dels aparells al servei de la bateria. Tot plegat

pensant en l'endemà, i no tan sols en avui. Al començament, alguns opinaven que aquesta inversió en investigació i desenvolupament era fer volar coloms, i que hauria estat millor invertir en quelcom que donés guanys immediats. El mateix, si fa no fa, que li va passar a l'avi quan va fundar els Tallers Elèctrics Ferret!»

Un dels primers fruits d'aquesta aposta fou impulsar una sèrie de productes allunyats de la gamma tradicional Ferret, amb articles pràctics i d'alta qualitat com per exemple eines multiús, farmàcies amb tancament de seguretat, carretons plegables o llibretes amb una original quadrícula de disseny patentat. D'altra banda, la Ferve New Line es caracteritza per l'adopció d'un nou símbol de l'empresa: la silueta d'una fura, animal que en anglès rep el nom de «ferret».

Avui com ahir, demà com avui

La història d'una empresa és com viatjar en cotxe per una carretera desconeguda. No saps mai què t'espera al pròxim revolt. El camí farà pujada o baixada? Trobarem bon temps o plourà? I si ens perdem? Alguns opinen que, davant de tanta incertesa, és millor quedar-se tranquil·lament a casa. Si heu llegit la petita història de Ferve, ja sabeu que la família Ferret pensa d'una manera ben diferent. Des de Benvingut fins al seu nét Joan, tots us dirien que, al marge d'anàlisis comptables i números freds, crear una empresa familiar és sobretot una aventura i un repte. «Facis el que facis», aconsella Joan Ferret Carbonell, «sigues imaginatiu i conserva sempre la curiositat dels infants. En tot el que he fet, ja fos dissenyar un aparell sofisticat o bé pintar un quadre, sempre hi he posat la màxima il·lusió. Potser això no assegura l'èxit, però sí que et fa estar bé amb tu mateix i dóna una gran satisfacció. I això ja és molt.»

